

مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

معرفی و کاربرد انواع روش‌های نمونه‌گیری در حوزه بانکی

معرفی دوره:

اطلاعات موجود درباره مشخصه هر جامعه آماری از طریق سرشماری و یا نمونه‌گیری فراهم می‌شود. سرشماری به روشی از مطالعه آماری گفته می‌شود که در آن کلیه افراد جامعه از نظر یک یا چند صفت، مورد بررسی قرار می‌گیرند. در بسیاری از موارد، حجم جامعه مورد مطالعه بسیار بزرگ است و انجام سرشماری مشکل یا غیرممکن می‌گردد. لذا سرشماری با هزینه سنگین و وقت زیاد همراه است و به‌علاوه به‌دلیل ابعاد گسترده، کنترل، صحت و دقت سرشماری به‌نحو مطلوب امکان‌پذیر نیست. با دلایل مذکور، واضح است که در تعیین نمونه و نحوه انتخاب آن باید از روش‌های نمونه‌گیری استفاده شود که نمونه حاصل بتواند به‌خوبی معرف جمعیت خود بوده و با حداقل هزینه ممکن، دقت مورد نظر را تأمین نماید. طبیعی است که انتخاب نامناسب و روش‌های نامناسب انتخاب داده منجر به نتایج بسیار اشتباه در حوزه‌های گوناگون بانکی نظیر مدیریت ریسک، مدیریت ارتباط با مشتری، اعتبارسنجی و ... می‌گردد. امروزه علم نمونه‌گیری در بسیاری از علوم نظیر پزشکی، روانشناسی، کشاورزی، مالی، اقتصاد و بانکداری کاربرد دارد. این دوره آموزشی، با این هدف تنظیم شده است که بتواند شرکت‌کنندگان دوره را با نمونه‌گیری، کاربردهای بانکی آن، دلیل استفاده از نمونه‌گیری و روش‌های مختلف آن آشنا سازد.

اهداف دوره:

- آشنایی نظری با مفاهیم نمونه‌گیری
- به‌کارگیری مفاهیم نظری و پیش‌نیازهای نمونه‌گیری در مسائل گوناگون حوزه بانکی

سرفصل دوره:

این دوره به‌صورت ترکیبی هم نظری و هم کاربردی است. اگر چه بخش نظری دوره بسیار سنگین به‌نظر می‌رسد اما تلاش این است که با مثال‌هایی ساده و کمترین حجم ریاضیات این مطالب ارائه گردد و عمده کار بر روی مثال‌های بانکی باشد.

۱- مقدمه‌ای بر مفاهیم پایه‌ای مبحث نمونه‌گیری: کاربرد در کنترل داخلی و بازاریابی بانکها

- جامعه و نمونه آماری، نمونه‌گیری در مقابل سرشماری، هدف از نمونه‌گیری، مزایای نمونه‌گیری
- مراحل اصلی در بررسی نمونه‌ای، روش‌های گردآوری داده‌ها، چارچوب و واحد نمونه‌گیری، انواع عدم قطعیت در داده‌ها، سوگرایی (اریبی) در نمونه‌گیری، طرح نمونه‌گیری، خطاهای نمونه‌گیری
- مروری بر کاربردهای انواع نمونه‌گیری‌های احتمالی در کنترل داخلی بانک
- روش‌ها و طرح‌های نمونه‌گیری برای تحقیقات بازاریابی در بانکها
- مروری بر انواع نمونه‌گیری‌های غیراحتمالی: نمونه‌گیری قضاوتی، در داده‌های بانکی چه موقعی قضاوتی عمل می‌کنیم؟ نمونه‌گیری مد، نمونه‌گیری کارشناسی، نمونه‌گیری سهمیه‌ای، نمونه‌گیری از ناهمگونی‌ها، نمونه‌گیری گلوله برفی، نمونه‌گیری متعادل، نمونه‌گیری سازوار، نمونه‌گیری خوشه‌ای سازوار
- ۲- نمونه‌گیری تصادفی ساده و کاربردها در مدیریت ارتباط با مشتری، رویکردانی مشتریان و مدیریت ریسک

- تعریف و نحوه انتخاب نمونه تصادفی ساده بدون جایگذاری، استنباط در مورد میانگین نمونه
- نمونه تصادفی ساده با جایگذاری: نحوه انتخاب، استنباط در مورد میانگین و نسبت برآورد حجم نمونه برای میانگین و نسبت: روش کنترل خطای نسبی برآورد، روش کنترل طول فاصله اطمینان
- نمونه‌گیری وارون و تأثیر آن در مدیریت ریسک بانکی
- نمونه‌گیری صید و بازصید و کاربردهای آن در تخمین احتمال رویگردانی مشتریان بانکی
- نمونه‌گیری با احتمال متغیر در مدیریت ارتباط با مشتری
- نمونه‌گیری فاصله‌ای و تفاوت آن با سایر نمونه‌گیری‌ها
- ۳- نمونه‌گیری طبقه‌ای: گزارش‌های حسابرسی داخلی بانکها
- مقدمه و هدف از نمونه‌گیری طبقه‌ای، نمونه‌گیری با تخصیص متناسب، استنباط در مورد میانگین و نسبت
- تخصیص ایتیم، مقایسه با نمونه‌گیری تصادفی ساده، استنباط در مورد میانگین و نسبت، چند مثال بانکی
- تخصیص نیم، مقایسه با روش‌های طبقه‌ای ایتیم و متناسب، چند مثال بانکی
- طرح‌های بانکی که نیاز به نمونه‌گیری طبقه‌ای دارند

۴- انواع دیگر نمونه‌گیری‌های احتمالی و مدیریت ریسک اعتباری و عملیاتی در بانکها

- نمونه‌گیری خوشه‌ای: دلیل خوشه‌بندی، تفاوت با نمونه‌گیری طبقه‌ای، نمونه‌گیری خوشه‌ای یک و چند مرحله‌ای، نمونه‌گیری خوشه‌ای با احتمال متغیر، چند مثال از حوزه مدیریت ریسک اعتباری
- نمونه‌گیری سیستماتیک: تعیین حجم نمونه، نمونه سیستماتیک دوری و انواع دیگر آن، کاربرد در حوزه ریسک عملیاتی بانکی
- نمونه‌گیری دو و چند مرحله‌ای: فلسفه نمونه‌گیری‌های چندمرحله‌ای، نحوه ترکیب نمونه‌گیری‌ها، چند مثال از ریسک اعتباری
- بازنمونه‌گیری و شبیه‌سازی: روش مونت کارلو، روش MCMC، خودگردان‌سازی و کاربردها در مدیریت ریسک اعتباری

۵- بی‌پاسخ‌ها و داده‌های گمشده: اهمیت در حوزه منابع انسانی بانکها

- اثرهای بی‌پاسخی، روش‌های افزایش نرخ پاسخ‌دهی در پرسشنامه‌های منابع انسانی
- بررسی‌های نمونه‌ای مناسب در هنگام مواجهه با بی‌پاسخی: داده‌های مدیریت ارتباط با مشتری
- روش‌های گوناگون جای نهی داده‌های گمشده: داده‌های گوناگون بانکی

مدرس: رضا حبیبی

(دکترای آمار)

عضو هیأت علمی مؤسسه عالی

آموزش بانکداری ایران

مخاطبان دوره:

کارشناسان بخش‌های حسابرسی داخلی، مدیریت ریسک، اعتبارات، بازاریابی، منابع انسانی و تحقیقات بانکها

پیش‌نیاز دوره:

آشنایی مقدماتی با نظریه آمار و احتمال

مدت دوره: ۱۶ ساعت

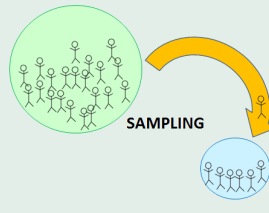
زمان تشکیل دوره:

۶ و ۷ مرداد ماه ساعت ۸:۳۰ الی ۱۶:۳۰

هزینه ثبت نام: ۴,۶۸۰,۰۰۰ ریال

برای ثبت نام دوره به آدرس اینترنتی

www.ibi.ac.ir مراجعه فرمائید.

مدیریت آموزش حرفه‌ای

آدرس: تهران، خیابان پاسداران، بالاتر از ایستگاه ضرابخانه، پلاک ۱۹۵

شماره های تماس: ۲۷۸۹۱ داخلی: ۲۴۵۸-۲۴۹۸-۲۴۹۷

www.ibi.ac.ir